

**ODLUKU
O IZMJENAMA ODLUKE O IZBORU PREDsjedNIKA,
ZAMJENIKA PREDsjedNIKA I ČLANOVA RADNIH
TIJELA DOMA NARODA PARLAMENTA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

U Odluci o izboru predsjednika, zamjenika predsjednika i članova radnih tijela Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 78/15, 93/15 i 14/16), vrše se sljedeće izmjene:

I

Drago Puzigaća, razrješava se dužnosti predsjednika Odbora za denacionalizaciju i privatizaciju Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

II

Za predsjednika Odbora za denacionalizaciju i privatizaciju Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine izabran je Nikola Simić.

III

Ova odluka bit će objavljena u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajuća
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Lidija Bradara, s. r.

DN broj 02-05-2297/16
15. decembra 2016. godine
Sarajevo

**VLADA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

1723

Na temelju članka 19. stavak (1) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 84. sjednici, održanoj 23.12.2016. godine, donosi

UREDBU

**O NAČINU UZIMANJA UZORAKA, RAZVRSTAVANJU I
OBRAČUNU CIJENE MLIJEKA**

TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet)

Ovom uredbom propisuje se način uzimanja uzoraka sirovog mlijeka (u daljnjem tekstu: mlijeka) pri otkupu i utvrđivanje klase i cijene mlijeka.

**POGLAVLJE I: UZIMANJE UZORAKA MLIJEKA
ODJELJAK A. Proces uzimanja mlijeka**

Članak 2.
(Uzorkovač)

- (1) Uzimanje uzoraka za ispitivanje kakvoće mlijeka obavlja za to osposobljena osoba (u daljnjem tekstu: uzorkovač) kojeg na prijedlog subjekta u poslovanju s hranom (prerađivač mlijeka) certificira ovlaštenu laboratoriju koji vrši pretragu mlijeka (u daljnjem tekstu: laboratorij).
- (2) Osposobljavanje uzorkovača provodi laboratorija. Uzorkovači su dužni sudjelovati u edukaciji i polaganju ispita znanja.
- (3) U roku od šest mjeseci od početka primjene ove uredbe, laboratoriji su dužni uraditi recertifikaciju uzorkovača.
- (4) Laboratorij upisuje uzorkovača u Registar osposobljenih i ovlaštenih uzimača uzoraka mlijeka i izdaje mu certifikat. Registar ovlaštenih uzorkovača laboratorija objavljuje na svojoj web stranici.

- (5) Vlasnik mlijeka ili uzorkovač obvezni su uz svaku isporuku mlijeka osigurati čistu kutljaču. Ako se isporuka vrši u više kanti formira se skupni uzorak.

Članak 3.

(Naputak i standard)

- (1) Način postupanja sa sirovim mlijekom, pregled sirovog mlijeka obavlja se sukladno Naputku o pregledu sirovog mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji kojeg je donio direktor Ureda za veterinarstvo BiH broj 03-7-27-47-52-22/14 od 02.12.2015. godine.
- (2) Uzimanje uzorka i postupak sa uzorkom mora biti usuglašen s ISO standardom BAS EN ISO 707:2010.

Članak 4.

(Uzimanje uzorka)

Proces uzimanja uzoraka mlijeka je sljedeći:

- (1) Nakon otvaranja posuda sa mlijekom, prvo se vrši organoleptička (senzorska) kontrola kojom se provjerava čistoća, izgled, boja i miris mlijeka.
- (2) Prije uzimanja uzorka, mlijeko je potrebno dobro promiješati kutljačom, od površine prema dnu kante.
- (3) Ako se mlijeko isporučuje u više kanti, sabirač iz svake kante po istom principu uzima istu količinu mlijeka i formira zajednički uzorak. Nakon formiranja zajedničkog uzorka, potrebno je opet dobro promiješati mlijeko i uliti u bočicu za uzorak.
- (4) Ukoliko se uzorak mlijeka uzima na gospodarstvu iz laktofriza, prije uzimanja uzorka mlijeko treba ravnomjerno izmiješati žlicom koja se nalazi u laktofrizu i odmah uzeti uzorak u bočicu.
- (5) Bočica se ne smije napuniti do vrha jer postoji mogućnost izdvajanja mliječne masti na stjenkama i zatvaraču, što za posljedicu ima netočan rezultat ispitivanja uzorka mlijeka.

ODJELJAK B. Priprema uzorka

Članak 5.

(Priprema i predaja uzorka)

- (1) Sadržaj uzorka u bočici potrebno je dobro promiješati laganim okretanjem bočice u suprotnim smjeru sve dok se cjelokupna količina konzervansa ne otopi, ili ako je tečni, ne izmiješa.
- (2) Pri otvaranju i zatvaranju bočice potrebno je pažljivo i uredno rukovati zatvaračem bočice kako bi se izbjegla kontaminacija uzoraka mlijeka mikroorganizmima iz okoliša (zagađivanje uzoraka).
- (3) Uzorak mlijeka mora biti dobro zatvoren da u tijeku transporta ne dođe do izlivanja uzorka. Ukoliko se to dogodi, uzorak ne može predstavljati cjelokupnu količinu mlijeka iz koje je uzet te je potrebno obnoviti postupak uzorkovanja.
- (4) Svaka bočica (uzorak) mlijeka mora se označiti bar-kod naljepnicom.
- (5) Uzorci od uzimanja do predaje u laboratorij moraju se čuvati na temperaturi od 6°-8° C.
- (6) Predstavnik subjekata u poslovanju sa hranom koji predaje uzorke u laboratorij popunjava primopredajni obrazac.
- (7) Prije uključivanja novog proizvođača na listu dobavljača mlijeka, subjekt u poslovanju sa hranom je obavezan dostaviti laboratoriju podatke o proizvođaču radi registracije i dodjele šifre za štampanje bar-kod naljepnica.
- (8) Cjelokupan postupak i poštivanje procedure o uzimanju uzoraka sirovog mlijeka trebaju kontrolirati i proizvođači. U slučaju bilo kakvih nejasnoća kao i nezadovoljstva korisnika usluga, dužni su o tome informirati laboratoriju.

Članak 6.

(Plakata sa naputkom)

Na otkupnim mjestima mora biti na vidno mjesto postavljena uputa o postupku uzimanja uzoraka mlijeka. Plakate sa naputkom za uzorkovanje mlijeka tiska Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

ODJELJAK C. Broj uzimanja uzoraka

Članak 7.

(Broj uzoraka)

- (1) Uzorkovač je obavezan uzeti uzorke najmanje dva puta mjesečno od svakog proizvođača mlijeka za analizu kako bi se u laboratoriju formirale vrijednosti mjesečne obrade.
- (2) Pod mjesečnom obradom se podrazumijeva aritmetička sredina za sadržaj mliječne masti i bjelancevina, te geometrijska sredina broja somatskih stanica i ukupnog broja bakterija.
- (3) Uzimanje uzoraka mlijeka obavlja se svaki mjesec na otkupnim mjestima nenajavljeno, najmanje dva puta od svakog isporučitelja mlijeka.

Članak 8.

(Parametri)

- (1) Prvi uzorak se pretražuje na sljedeće parametre:
 - a) sadržaj mliječne masti;
 - b) sadržaj bjelancevina;
 - c) sadržaj laktoze;
 - d) sadržaj suhe tvari;
 - e) sadržaj bezmasne suhe tvari;
 - f) ukupni broj mikroorganizama;
 - g) broj somatskih stanica.
- (2) Drugi uzorak se pretražuje na sljedeće parametre:
 - a) sadržaj mliječne masti;
 - b) sadržaj bjelancevina;
 - c) sadržaj laktoze;
 - d) sadržaj suhe tvari;
 - e) sadržaj bezmasne suhe tvari;
 - f) ukupni broj mikroorganizama.

Članak 9.

(Rezidue)

- (1) Uzimanje uzoraka za ispitivanje pojave rezidua može obavljati osim uzorkovača i ovlaštena osoba mljekare.
- (2) Ako se utvrdi prisustvo rezidua u mlijeku u cisterni prije isporuke u mljekaru, uzorkovač će uzeti uzorak iz svih rashladnih uređaja na otkupnim mjestima, sa kojih je punjena cisterna, te nakon toga od svih proizvođača koji su isporučili mlijeko u rashladni uređaj u kojem je utvrđena pozitivna reakcija na rezidue.

POGLAVLJE II: KRITERIJI ZA RAZVRSTAVANJE MLJEKA**ODJELJAK A. Klase sirovog kravljeg mlijeka**

Članak 10.

(Klase kravljeg mlijeka)

- (1) Prerađivači mlijeka mogu otkupljivati samo mlijeko koje zadovoljava kriterije propisane Pravilnikom o sirovom mlijeku ("Službeni glasnik BiH", br. 21/11 i 62/14).
- (2) Klase sirovog kravljeg mlijeka određuju se na temelju izračunate geometrijske sredine za somatske stanice za posljednja tri mjeseca a za mikroorganizme za posljednja dva mjeseca sukladno Pravilniku o sirovom mlijeku.

Laboratorij razvrstava mlijeko u klase kako je navedeno u Tabelama 1. i 2.

Tabela 1.

Vrsta mlijeka	Sirovo kravlje mlijeko - Geometrijska sredina- ⁽¹⁾		Ovčje i kozje sirovo mlijeko - Geometrijska sredina- ⁽²⁾
	Broj somatskih stanica (u 1 ml)	Broj mikroorganizama (u 1ml)	Broj mikroorganizama (u 1ml)
E	≤300.000	≤80.000	≤1.000.000
I	≤400.000	80.001-100.000	≤1.500.000

⁽¹⁾ Geometrijska sredina broja bakterija u toku dvomjesečnog perioda, s najmanje dva uzorka mjesečno. Za obračun geometrijske sredine uvijek se uzimaju rezultati analiza u posljednja dva mjeseca.

⁽²⁾ Geometrijska sredina somatskih stanica u tijeku tromjesečnog perioda, s najmanje jednim uzorkom mjesečno, izračunavanje se vrši na temelju analiza posljednja tri mjeseca.

(3) Sirovo mlijeko koje potiče od drugih vrsta životinja, a ne od krava, namijenjeno za proizvodnju proizvoda od sirovog mlijeka, postupkom koji ne obuhvaća bilo koju termičku obradu, a označava se "proizvedeno od sirovog mlijeka", subjekti u poslovanju s hranom moraju poduzeti mjere kako bi osigurali da sirovo mlijeko koje se upotrebljava zadovoljava kriterije navedene u sljedećoj tabeli:

Tabela 2.

Broj mikroorganizama na 30°C (u 1 ml)	≤500.000 ⁽³⁾
---------------------------------------	-------------------------

⁽³⁾ Geometrijska sredina u tijeku dvomjesečnog razdoblja, s najmanje dva uzorka mjesečno.

Članak 11.

(Novi proizvođači)

- (1) Klasa za novog proizvođača kravljeg mlijeka za prvi mjesec se određuje na temelju analize prvog uzorka za somatske stanice i geometrijske sredine za mikroorganizme izračunate na temelju analize dva uzorka uzeta u tijeku tog mjeseca po formuli $\sqrt{n_1 \times n_2}$.
- (2) Za novog proizvođača kravljeg mlijeka, klasa mlijeka za drugi mjesec se određuje na temelju geometrijske sredine za dva uzorka za somatske stanice (jedan iz tekućeg i jedan iz prethodnog mjeseca) po formuli $\sqrt{n_1 \times n_2}$ a za mikroorganizme obračunom geometrijske sredine za četiri uzorka.

Članak 12.

(Povratak proizvođača)

- (1) Otkupljivač je obavezan isključiti iz otkupa proizvođača mlijeka ukoliko mlijeko u posljednja tri mjeseca ne zadovoljava propisane zahtjeve, zavisno o vrsti mlijeka, u Tabeli 1. ili Tabeli 2. ove uredbe.
- (2) Proizvođačima kravljeg mlijeka koji se vraćaju u otkup (nakon što su zbog nezadovoljavajućih vrijednosti geometrijske sredine bili skinuti sa liste proizvođača mlijeka, odnosno nakon što su dobili potvrdu veterinarske inspekcije da mlijeko zadovoljava propisane kriterije, ili je isporuka mlijeka bila prekinuta iz drugih razloga npr. zasušenja) klasa mlijeka se određuje na način i postupak kao kod novog proizvođača.

ODJELJAK B. Klase ovčjeg i kozjeg mlijeka

Članak 13.

(Klase ovčjeg i kozjeg mlijeka)

- (1) Klase sirovog ovčjeg i kozjeg mlijeka određuju se na temelju izračunate geometrijske sredine ukupnog broja mikroorganizama za posljednja dva mjeseca sukladno Pravilniku o sirovom mlijeku.

- (2) Klasa za novog proizvođača ovčjeg i kozjeg mlijeka za prvi mjesec se određuje na temelju geometrijske sredine za mikroorganizme izračunate po formuli $\sqrt{n_1 \times n_2}$.

Članak 14.

(Povratak proizvođača)

Proizvođačima ovčjeg i kozjeg mlijeka koji se vraćaju u otkup (nakon što su zbog nezadovoljavajućih vrijednosti geometrijske sredine bili skinuti sa liste proizvođača mlijeka odnosno nakon što su dobili potvrdu veterinarske inspekcije da mlijeko zadovoljava propisane kriterije, ili je isporuka mlijeka bila prekinuta iz drugih razloga (npr. početak laktacije) klasa mlijeka im se određuje na način i postupak kao kod novog proizvođača ovčjeg i kozjeg mlijeka.

ODJELJAK C. Isključenje proizvođača i povrat uzoraka

Članak 15.

(Isključenje proizvođača)

Proizvođačima koji su isključeni iz otkupa radi nezadovoljavanja propisanih kriterija (neodgovarajuće geometrijske sredine za mikroorganizme i somatske stanice) prilikom povratka u otkup pravi se prekid u proračunu geometrijskih sredina.

U slučaju kada proizvođač mlijeka nije osigurao propisani broj uzoraka određen Pravilnikom o sirovom mlijeku takvo mlijeko će se smatrati da ne zadovoljava propisane kriterije i neće mu biti određena klasa.

Članak 16.

(Parametri)

- (1) Rezultati sadržaja mliječne masti i bjelančevina pojedinačnih i prosječnih ispitivanja, utvrđuju se postotnim vrijednostima od dva decimalna mjesta.
- (2) Točka leđišta određuje se vrijednošću koja se izražava u °C.
- (3) Ako kravlje mlijeko sadrži više od 4,3% mliječne masti i 4% bjelančevina obračunava se kao da ono ima 4,3% mliječne masti i 4% bjelančevina.
- (4) Svi uzorci kravljeg mlijeka u kojima se utvrdi sadržaj mliječne masti niži od 2,5% ili viši od 5,5% ili bjelančevina niži od 2% ili viši 4,5% smatrat će se kao neuredni kada je potrebno ponovno izvršiti uzorkovanje.
- (5) U slučaju da se ne dostave ponovni uzorak za analizu ovim proizvođačima neće biti određena aritmetička sredina za sadržaj mliječne masti i bjelančevina.

ODJELJAK D. Laboratorij

Članak 17.

(Ovlaštenje i akreditacija)

Analiza mlijeka se vrši u ovlaštenim laboratorijima akreditiranim metodama.

Članak 18.

(Dužnosti laboratorija)

- (1) Laboratorij je dužan uraditi analizu uzorka u roku od 48 sati od trenutka prijema uzorka i dostaviti prerađivaču mlijeka pojedinačne rezultate ispitivanja u roku od pet dana nakon završetka analize, a proizvođaču mlijeka na kraju svakog mjeseca rezultate oba ispitivanja.
- (2) Laboratorij je obavezan obavijestiti proizvođača i prerađivača mlijeka o prvom pojedinačnom rezultatu analiza koji nije u skladu s propisanim kriterijima za mikroorganizme i somatske stanice.

Članak 19.

(Pojava rezidua)

- (1) Ako subjekt u poslovanju s hranom ispitivanjem utvrdi pojavu rezidua, o tome će obavijestiti laboratoriju, te joj dostaviti uzorke mlijeka kod kojih je utvrđena pojava rezidua na potvrdu.

- (2) Laboratorij obavještava nadležnu veterinarsku inspekciju ukoliko utvrdi pojavu rezidua u mlijeku. Mlijeko kod kojeg je utvrđena pojava rezidua ne smije se dalje otkupljivati.
- (3) Proizvođaču će biti dozvoljena ponovna isporuka mlijeka kada potvrdom izdanom od nadležne veterinarske inspekcije dokaže da mlijeko ne sadrži rezidue.
- (4) Eventualne greške u radu kao što su zamjene bar koda i sl. ili poništenje određenih rezultata analiza otkupljivači mlijeka su o tome dužni informirati laboratorij a laboratorij je dužan uraditi korekciju.

**POGLAVLJE III: CIJENA MLJEKA
ODJELJAK A. Obračun cijene mlijeka**

Članak 20.

(Temeljna cijena mlijeka)

Temeljnu cijenu litre mlijeka zadovoljavajuće kakvoće ugovaraju proizvođač i subjekt u poslovanju s hranom na temelju novčanih vrijednosti jedinica mliječne masti i bjelančevina.

Članak 21.

(Obračun temeljne cijene mlijeka)

Obračun temeljne cijene mlijeka obavlja se na temelju postotnog udjela mliječne masti i bjelančevina, te njihove jedinične novčane vrijednosti prema formuli:

$$OCM = (M \times v_1) + (B \times v_2)$$

gdje je:

OCM = temeljna cijena sirovog mlijeka;

M = % masti u mlijeku;

B = % bjelančevina u mlijeku;

v_1 = novčana vrijednost masne jedinice, koju ugovaraju proizvođač i mljekara;

v_2 = novčana vrijednost jedinice bjelančevina, koju ugovaraju proizvođač i mljekara.

Ukupna cijena mlijeka dobije se kad se temeljna cijena uskladi s dodijeljenom klasom.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 22.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ove uredbe prestaje važiti Uredba o kakvoći svježeg sirovog mlijeka i načinu utvrđivanja cijena svježeg sirovog mlijeka ("Službene novine Federacije BiH", br. 59/11 i 58/12)

Članak 23.

(Stupanje na snagu)

Ova uredba stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 2205/2016

23. prosinca 2016. godine
Sarajevo

Premijer

Fadil Novalić, v. r.

На основу члана 19. став (1) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 84. сједници, одржаној 23.12.2016. године, доноси

УРЕДБУ

**О НАЧИНУ УЗИМАЊА УЗОРАКА, КЛАСИРАЊУ И
ОБРАЧУНУ ЦИЈЕНЕ МЛИЈЕКА ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 1.

(Предмет)

Овом уредбом прописује се начин узимања узорака sirovog mlijeka (у даљем тексту: mlijeka) при откупу и утврђивање класе и цијене mlijeka.